

Број: 02/3-50-8-24-29,3/16
Сарајево, 01.12.2016.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕМ ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ**

На основу члана 41. став (1) тачка ј) Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“, бр. 58/14, 88/15, 96/15 и 53/16), Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине подноси Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

**о разматраним ревизорским извјештајима Канцеларије за ревизију институција
БиХ за 2015. годину**

Канцеларија за ревизију институција БиХ је, 04. 08. 2016. године, Дому народа Парламентарне скупштине БиХ доставила извјештаје о ревизији институција Босне и Херцеговине за 2015. годину.

Канцеларија за ревизију институција БиХ је, 05. 08. 2016. године, доставила Преглед мишљења Канцеларије за ревизију институција БиХ из извјештаја о ревизији за 2015. годину.

Мишљења ревизије утврђена су за 73 институција БиХ, од којих су 27 „позитивна мишљења“, 40 су „позитивна мишљења са иштицањем предмета“, пет „мишљења с резервом са иштицањем предмета“ и једно „мишљења с резервом“.

Комисија за финансије и буџет Дома народа је, на основу Смјерница за преглед и анализу ревизорских извјештаја усвојених у оквиру сарадње с Одјелом за међународни развој Владе Велике Британије (ДФИД) у 2008. години, направила План за разматрање ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2015. годину, који је Комисија усвојила на 21. сједници, одржаној 29.08.2016. године.

Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ је, као надлежна комисија, разматрала 73 извјештаја Канцеларије за ревизију институција БиХ на 3 сједнице, и то на:

- 21. сједници, одржаној 29. 08. 2016.
- 22. сједници, одржаној 15. 09. 2016.
- 29. сједници, одржаној 01.12. 2016.

1. Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ разматрала је ревизорске извјештаје сљедећих институција:

- 1) Агенције за антидопиншку контролу
- 2) Агенције за форензичка испитивања и вјештачења
- 3) Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података
- 4) Агенције за јавне набавке БиХ
- 5) Агенције за лијекове и медицинска средства
- 6) Агенције за надзор над тржиштем
- 7) Агенције за осигурање
- 8) Агенције за полицијску подршку
- 9) Агенције за поштански саобраћај БиХ
- 10) Агенције за предшколско, основно и средње образовање
- 11) Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције
- 12) Агенције за рад и запошљавање БиХ
- 13) Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета
- 14) Агенције за безбједност хране
- 15) Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова
- 16) Агенције за статистику БиХ
- 17) Агенције за унапређење страних инвестиција у БиХ
- 18) Агенције за заштиту личних података у БиХ
- 19) Агенције за државну службу БиХ
- 20) Архива БиХ
- 21) Центра за информисање и признавање докумената из области високог образовања
- 22) Центра за уклањање мина у БиХ
- 23) Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија и трезора БиХ
- 24) Централне изборне комисије БиХ
- 25) Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ
- 26) Дирекције за економско планирање
- 27) Дирекције за европске интеграције БиХ
- 28) Дирекције за координацију полицијских тијела
- 29) Државне Агенције за истраге и заштиту
- 30) Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност
- 31) Фонда за повратак
- 32) Генералног секретаријата Савјета министара БиХ
- 33) Граничне полиције БиХ
- 34) Институције омбудсмена за заштиту потрошача
- 35) Институције омбудсмена за људска права БиХ
- 36) Института за акредитовање БиХ
- 37) Института за интелектуалну својину БиХ
- 38) Института за метрологију БиХ
- 39) Института за нестала лица
- 40) Института за стандардизацију БиХ
- 41) Јединице за реализацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ
- 42) Комисије за концесије
- 43) Комисије за очување националних споменика
- 44) Конкуренијског савјета БиХ

- 45) Меморијалног центра Сребреница – Поточари, спомен-обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995, године Сребреница
- 46) Министарства цивилних послова БиХ
- 47) Министарства финансија и трезора БиХ
- 48) Министарства комуникација и транспорта БиХ
- 49) Министарства одбране БиХ
- 50) Министарства правде БиХ
- 51) Министарства безбједности БиХ
- 52) Министарства спољне трговине и економских односа БиХ
- 53) Министарства иностраних послова БиХ
- 54) Министарства за људска права и избјеглице БиХ
- 55) Одбора државне службе за жалбе
- 56) Парламентарне скупштине БиХ
- 57) Правобранилаштва БиХ
- 58) Предсједништва БиХ
- 59) Регулаторне агенције за комуникације БиХ
- 60) Службе за послове са странцима
- 61) Службе за заједничке послове институција БиХ
- 62) Суда БиХ
- 63) Тужилаштва БиХ
- 64) Управе БиХ за заштиту здравља биља
- 65) Управе за индиректно опорезивање БиХ
- 66) Канцеларије координатора за реформу јавне управе
- 67) Канцеларије за хармонизацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју
- 68) Канцеларије за разматрање жалби
- 69) Канцеларије за ветеринарство БиХ
- 70) Канцеларије за законодавство
- 71) Уставног суда БиХ
- 72) Савјета за државну помоћ
- 73) Високог судског и тужилачког савјета БиХ.

Канцеларија за ревизију институција БиХ доставила је Парламентарној скупштини БиХ 73 извјештаја о ревизији институција БиХ за 2015. годину, што је идентичан број извјештаја у односу на претходну ревидирану годину.

а) Институције које су добиле „позитивно мишљење“

1. Архив БиХ
2. Агенција за државну службу БиХ
3. Агенција за јавне набавке БиХ
4. Агенција за надзор над тржиштем БиХ
5. Агенција за осигурање у БиХ
6. Агенција за безбједност хране БиХ
7. Агенција за унапређење страних инвестиција у БиХ
8. Агенција за заштиту личних података БиХ
9. Агенција за антидопиншку контролу БиХ
10. Агенција за развој високог образовања

11. Агенција за предшколско, основно и средње образовање
12. Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције БиХ
13. Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија и трезора БиХ
14. Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања БиХ
15. Дирекција за европске интеграције БиХ
16. Дирекција за економско планирање БиХ
17. Институција омбудсмена за заштиту потрошача у БиХ
18. Институт за акредитовање БиХ
19. Институт за интелектуалну својину БиХ
20. Институт за стандардизацију БиХ
21. Конкурентски савјет БиХ
22. Меморијални центар Сребреница- Поточари, спомен-обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године, Сребреница
23. Регулаторна агенција за комуникације БиХ
24. Канцеларија за разматрање жалби
25. Управа за заштиту здравља биља БиХ
26. Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју БиХ
27. Савјет за државну помоћ.

Од 73 ревидиране институција у 2015. години, 27 институција је добило „позитивно мишљење“, односно 36,99% од укупног броја институција. Од 73 ревидиране институције у 2014. години, 31 институција добила је „позитивно мишљење“, односно 42,47% ревидираних институција. Процентуално учешће извјештаја са израженим „позитивним мишљењем“ у 2015. години је **за 5,48% мање** у односу на процентуално учешће истоврсних извјештаја за 2014. годину.

б) Институције које су добиле „позитивно мишљење са истицањем предмета“ су:

1. Агенција за рад и запошљавање БиХ
2. Агенција за статистику БиХ
3. Агенција за поштански саобраћај БиХ
4. Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ
5. Агенција за полицијску подршку
6. Агенција за форензичка испитивања и вјештачења БиХ
7. Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова БиХ
8. Центар за уклањање мина у БиХ
9. Централна изборна комисија БиХ
10. Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ
11. Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ
12. Државна агенција за истраге и заштиту БиХ
13. Фонд за повратак БиХ
14. Гранична полиција БиХ
15. Генерални секретаријат Савјета министара БиХ
16. Институт за метрологију БиХ

17. Институт за нестала лица БиХ
18. Институција омбудсмена за људска права БиХ
19. Јединица за реализацију Пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ
20. Комисија за концесије БиХ
21. Комисија за очување националних споменика БиХ
22. Министарство правде БиХ
23. Министарство безбједности БиХ
24. Министарство цивилних послова БиХ
25. Министарство финансија и трезора БиХ
26. Министарство за људска права и избјеглице БиХ
27. Министарство спољне трговине и економских односа БиХ
28. Одбор државне службе за жалбе БиХ
29. Тужилаштво БиХ
30. Парламентарна скупштина БиХ
31. Правобранилаштво БиХ
32. Предсједништво БиХ
33. Служба за послове са странцима БиХ
34. Суд БиХ
35. Служба за заједничке послове институција БиХ
36. Канцеларија координатора за реформу јавне управе БиХ
37. Канцеларија за ветеринарство БиХ
38. Уставни суд БиХ
39. Канцеларија за законодавство БиХ
40. Високи судски и тужилачки савјет БиХ

Од 73 ревидиране институције у 2015. години, 40 институција су добиле „позитивно мишљење са истицањем предмета“, односно 54,79% од укупног броја ревидираних институција. Од 73 ревидиране институције у 2014. години, 36 институција су добиле „позитивно мишљење са истицањем предмета“, односно 49,32% ревидираних институција. Процентуално учешће извјештаја с „позитивним мишљењем са истицањем предмета“ је у 2015. години **веће за 5,48%** у односу на процентуално учешће истоврсних извјештаја објављених за 2014. годину

ц) Институције које су добиле „мишљење са резервом“ и „мишљење с резервом са истицањем предмета“

Од 73 ревидиране институције у 2015. години, једна институција је добила „мишљење с резервом“, и пет институција је добило „мишљење с резервом са истицањем предмета“, што је укупно чинило 8,22% од 73 ревидиране институције, и то према сљедећој структури изражених мишљења ревизора:

**„Мишљење с резервом“ и „Мишљење с резервом са истицањем предмета“
(укупно шест институција БиХ)**

Ред. бр.	Назив институције БиХ	Број квалификација	Број истакнутих предмета у мишљењу
1	Министарство одбране БиХ	2	3
2	Министарства комуникација и транспорта БиХ	1	3
3	Министарство иностраних послова БиХ	1	4
4	Управе за индиректно опорезивање БиХ	1	3
5	Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност	1	1
6	Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података	1	0

д) Структура изражених ревизорских мишљења за претходне три године

На основу достављених података Канцеларије за ревизију са прегледом изражених мишљења ревизора за период од 2013. до 2015. године, Комисија је уочила да је:

- процентуално учешће изражених **„позитивних мишљења“** у 2015. години у односу на истоврсно процентуално учешће за 2014. годину мање за 5,48%;
- процентуално учешће изражених **„позитивних мишљења са истицањем предмета“** у 2015. години у односу на истоврсно процентуално учешће за 2014. годину више за 5,48%,
- процентуално учешће изражених **„мишљења с резервом“** у 2015. години је у истом проценту (8,22%) као што је било процентуално учешће за 2014. годину.

Изражена мишљења ревизора	Буџетска година 2013.		Буџетска година 2014.		Буџетска година 2015.	
	Број објављених извјештаја	Процент	Број објављених извјештаја	Процент	Број објављених извјештаја	Процент
Ревизорски извјештаји с "позитивним мишљењем"	21	29,17%	31	42,47%	27	36,99%
Ревизорски извјештаји с "позитивним мишљењем са скретањем пажње"	44	61,11%	36	49,32%	40	54,79%
Ревизорски извјештаји са израженом резервом	7	9,72%	6	8,22%	6	8,22%

Ревизорски извјештаји са израженим негативним мишљењем	0	0,00%	0	0,00%	0	0%
Укупан број ревидираних институција:	72	100,00%	73	100,00%	73	100,00%

2) Најчешћи налази ревизије

Утврђене су четири категорије налаза ревизије који се појављују у ревизорским извјештајима за 2015. годину у проценту већем од 20%, у односу на укупан број ревидираних институција. Њихов приказ према опадајућој скали учесталости појављивања је сљедећи:

1. Налази везани за правилник о систему интерних контрола и изградњу система интерних контрола утврђени су у 55 извјештаја од укупно 73 ревидиране институције (степен заступљености: 75,34%);
2. Налази везани за недостајућа интерна правила и/или недоследну и неадекватну примјену усвојених интерних правила, прописа и закона утврђени су у 32 извјештаја од укупно 73 ревидиране институције (43,83%);
3. Слабости у примјени прописа из области јавних набавки утврђене су у 31 извјештају од укупно 73 ревидиране институције (степен заступљености: 42,46%);
4. Налази везани за слабости при планирању буџета, слабе контроле извршења буџета и слабости у попуњавању организационе структуре утврђени су у 24 извјештаја од укупно 73 ревидиране институције (степен заступљености: 32,87%);

(Остале категорије налаза ревизије забиљежене су у мање од 20% случајева)

3) Системске мјере којима би се отклонили узроци понављања одређених ревизијских налаза по мишљењу Канцеларије за ревизију

Комисија је од Канцеларије за ревизију добила извјештај број: 01-16-1-2131/16 под називом Годишњи ревизорски извјештај за 2015. годину, гдје се у поглављу 2.2. Главни налази и препоруке финансијске ревизије наводи 47 главних налаза и препорука системског карактера, те их је као такве Комисија за финансије и буџет Дома народа, разматрајући их на 26. сједници одржаној 26. 10. 2016. године, прихватила у истој форми како их је навела Канцеларија, те их Комисија у овом извјештају такође наводи у изворној верзији, како слиједи:

- 3.1. Неопходно је ојачати јавну одговорност и понашање у складу са основним принципима владавине права, а то подразумијева и реализацију одлука Уставног суда БиХ, закључака Парламентарне скупштине БиХ и ревизијских препорука, те обавезно анализовати узроке и предузети одговарајуће активности.
- 3.2. Препоручујемо свим институцијама укљученим у процес доношења годишњег буџета досљедно поштовање законских процедура и рокова за усвајање закона

- о буџету институција као кључног документа за реализацију циљева и ефикаснијег и ефективнијег рада институција БиХ.
- 3.3. Препоручује се институцијама БиХ досљедна примјена донесених закључака Савјет министара БиХ с циљем успостављања функционалног система финансијског управљања и контроле односно унутрашње ревизије.
  - 3.4. Препоручујемо Савјету министара БиХ да предузме радње из своје надлежности с циљем успостављања јединица за унутрашњу ревизију у институцијама БиХ, прије свега разматрањем Правилника о унутрашњој организацији којим се предвиђа успостављање јединица за унутрашњу ревизију.
  - 3.5. Препоручује се Централној јединици за хармонизацију да на основу закључака произашлих из Годишњег консолидованог извјештаја унутрашње ревизије и Годишњег консолидованог извјештаја о систему финансијског управљања и контроле, те закључака које је у складу с тим донио Савјет министара БиХ у оквиру својих надлежности, покрене активности с циљем обезбјеђења услова за значајнији напредак у успостављању ефикасног система финансијског управљања и контроле односно функционалне унутрашње ревизије у институцијама БиХ.
  - 3.6. Поново препоручујемо да се с циљем реалног исказивања билансних позиција убрза процес рјешавања питања државне имовине, а након коначног рјешавања питања власништва државне имовине изврши укњижење власништва ове имовине те и њено коначно евидентирање у пословним књигама титулара.
  - 3.7. Поново препоручујемо да се попису средстава и извора средстава приступи плански и детаљно, што подразумева комплетну припрему свих фаза пописа и праћење реализације процеса пописа као и финалних књижења свођења књиговодственог стања на стварно стање утврђено пописом.
  - 3.8. Технички мандат треба да буде начин рјешавања проблема када није могуће благовремено именовати односно поставити руководиоце, те га у складу с тим треба и третирати.
  - 3.9. Дужину трајања техничког мандата треба свести на најмању могућу мјеру благовременим покретањем законом прописаних процедура за избор и именовање или постављење.
  - 3.10. Сматрамо да Савјет министара БиХ питање техничког мандата треба да уреди прецизно, како би се дефинисао обим овлашћења која могу имати особе у техничком мандату.
  - 3.11. Када су у питању парнични поступци изразито високих вриједности, институције и њихов законски заступник требало би уско да сарађују на највишем нивоу.
  - 3.12. Фактори ризика код парница великих вриједности треба да буду утврђени од почетка поступка, те сведени на најмањи могући ниво.
  - 3.13. Сваки значајнији поступак у смислу утуженог износа треба да буде прецизно анализиран у погледу могућег исхода у поступку како би се смањило ризик од непотребног губитка додатних средстава, у смислу затезних камата и трошкова поступка.
  - 3.14. Ставови институција укључених у поступак пред судом морају бити јединствени и утврђени о сваком питању и прије сваког појединачног поступања пред надлежним судом.

- 3.15. Препоручујемо институцијама да, када су и питању права по основу рада, односно прописи у вези са платама и накнадама те другим питањима, поступају у складу са мишљењима надлежних тијела и институција.
- 3.16. Када су у питању јавне набавке, институције треба да наставе са унапређивањем успостављених система, побољшавањем планирања, а посебно спровођењем поступака и извршавања планова јавних набавки.
- 3.17. Едукација и усавршавање запосленика који раде на поступцима јавних набавки треба да буде један од дугорочних циљева сваке институције.
- 3.18. Сматрамо да је систем плата у институцијама БиХ треба регулисати одвојено за ниво законодавне, судске и извршне власти, узимајући у обзир статус независних институција које имају посебне законе (*lex specialis*) засноване на међународним стандардима и добрим праксама којима се регулише специфичност пословања тих институција.
- 3.19. Препоручујемо да надлежне институције убрзају и без одгађања окончају активности по питању доношења подзаконских аката којима би се регулисала и обезбиједила исплата додатка на законит начин..
- 3.20. И даље истичемо потребу успостављања ефикаснијег система надзора над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ дефинисањем јасних и прецизних процедура и поступка спровођења надзора од Министарства финансија и трезора БиХ те поступка рјешавања евентуалних спорова (супротних ставова) између Министарства и институција БиХ.
- 3.21. Препоручујемо Министарству финансија и трезора БиХ да убрза активности на доношењу подзаконског акта везаног за накнаде за превоз, водећи рачуна да се њиме превазиђу све уочене девијације и обезбиједи поштовање принципа рационалног и намјенског коришћења јавних средстава.
- 3.22. Скрећемо пажњу на потребу успостављања системских евиденција о формираним одборима, вијећима, комисијама и другим тијелима на нивоу институција БиХ и њиховим издацима (како оних које се финансирају из буџета институција БиХ тако и из других извора финансирања).
- 3.23. Дефинисање јасних критеријума и правила за формирање одбора, вијећа, комисија и других тијела и транспарентних процедура и критеријума за именовање чланова тијела.
- 3.24. Ажурно праћење трајања мандата именованих чланова и благовременог покретања поступака именовања нових чланова тијела, како би се избјегле ситуације да они функционишу у словима истеклих мандата или обуставе функционисање у потпуности, те
- 3.25. Дефинисање једнообразних процедура и правила извјештавања о раду тијела, а с циљем унапређења система надзора над радом тијела.
- 3.26. Мишљења смо да је нужно узети у обзир основне законе и специфичности свих институција БиХ те на основу детаљне анализе креирати одговарајуће критеријуме и извршити одговарајућу класификацију институција БиХ по питању примјене правилника - подзаконских аката у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ (употреба возила, телефони, репрезентација).
- 3.27. С обзиром да се ради о категоријама трошкова гдје је врло танка линија између приватне и јавне потрошње (употреба возила, телефони, репрезентација), потребно је правилнике дорадити ради јаснијег и прецизнијег дефинисања начина и сврхе коришћења појединих средстава и обезбјеђења додатне пратеће документације којом би се на недвосмислен начин доказала намјенска потрошња и транспарентност коришћења средстава у ове намјене.

- 3.28. Законито поступање је одговорност и обавеза сваке институције појединачно, међутим потребно је да све надлежне институције (Парламентарна скупштина БиХ, Савјет министара БиХ, Агенција за јавне набаве, Канцеларија за разматрање жалби, Правобранилаштво БиХ и друге релевантне институције), свака у оквиру својих надлежности, предузме додатне активности како би се обезбиједила досљедна примјена Закона о јавним набавкама, унаприједила ефикасност цјелокупног система јавних набавки те смањило простор за значајне неправилности и евентуалне негативне ефекте за јавна средства.
- 3.29. С обзиром на различите ставове институција које треба да буду обухваћене заједничким набавкама, препоручујемо надлежним институцијама (Министарству безбједности БиХ, Граничној полицији и Агенцији за истраге и заштиту БиХ) да предузму активности на спровођењу Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ везано за спровођење заједничких набавки за одређену опрему за полицијска тијела БиХ.
- 3.30. Препоручује се Савјету министара БиХ да у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, код надлежне комисије иницира усвајање међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.
- 3.31. Препоручујемо редовно сачињавање детаљних анализа и евалуација ефикасности и степена примјене усвојених стратешких докумената у области борбе против корупције, с циљем благовременог реаговања на одступања и уочене негативне намјере и поступања.
- 3.32. Код процеса запошљавања, уопштено посматрано на нивоу институција БиХ, још увијек постоје слабости у његовом спровођењу. Препоручујемо да се убрзају активности по овом питању. Такође, препоручујемо да се предузму активности како би се отклониле слабости у спровођењу процеса запошљавања.
- 3.33. Имајући у виду законска ограничења у погледу запошљавања у институцијама БиХ, мишљења смо да је приликом одобравања средстава за ангажовање спољних сарадника потребно вршити детаљније анализе и водити рачуна о оправданости и економичности ангажмана спољних сарадника.
- 3.34. Препоручујемо да се у наредном периоду, упркос постојању ограничавајућих фактора, управљању људским ресурсима, као једном од битних сегмената реформе јавне управе, посвети више пажње, с циљем изградње професионалне и дјелотворне државне управе.
- 3.35. Поново препоручујемо предузимање активности за унапређење планирања средстава за суфинансирање ИПА пројеката за ове намјене у смислу обезбјеђења неопходних средстава и непотребног резервисања средстава у буџету институција БиХ те унапређење транспарентности извјештавања институција БиХ о резултатима и ефектима и динамици реализације ИПА пројеката.
- 3.36. Препоручујемо предузимање активности за успостављање квалитетнијег процеса управљања капиталним пројектима, анализирањем начина и динамике реализације вишегодишњих пројеката, ажурирање одлуке о вишегодишњим пројектима у складу са законом о буџету и стварним потребама за буџетским средствима, те системско регулисање питања вишегодишњих пројеката уз успостављање механизма контроле за ефикасније коришћење ограничених буџетских средстава.

- 3.37. Препоручујемо Савјету министара БиХ да донесе одлуку о расподјели средства од УМТС дозвола за 2015. годину, те да донесе посебне одлуке о расподјели средстава за развој сектора телекомуникација.
- 3.38. Такође, препоручујемо Савјету министара БиХ те Министарству комуникација и транспорта БиХ и Управи за индиректно опорезивање БиХ да предузму ефикасне мјере с циљем реализације средстава намијењених за финансирање припреме и изградње путне инфраструктуре.
- 3.39. Препоручујемо Савјету министара БиХ да анализира коришћење средстава спољних кредита за које се плаћа интеркаларна камата (commitment fee) и у сарадњи са надлежним тијелима предузме даље активности на отклањању могућих узрока неадекватног коришћења средстава и смањењу трошкова интеркаларне камате.
- 3.40. И даље наглашавамо потребу доношења плана рационализације трошкова закупа и стратегије за рјешавања питања закупа и трајног смјештаја институција БиХ, са утврђеним приоритетима, носиоцима обавеза, динамиком реализовања и изворима финансирања. Напомињемо да при изради наведене стратегије треба имати у виду и питање статуса државне имовине.
- 3.41. Према је у наредној години износ укупно одобрених средстава за текућу резерву у буџету институција БиХ прилично мањи, препоручујемо Предсједништву БиХ да прецизно дефинише правила и процедуре о висини и критеријумима за додјелу средстава текуће резерве у сврху транспарентности процеса додјеле и извјештавања свих корисника.
- 3.42. Мишљења смо да реализацију грантова одобравањем из буџетске резерве треба користити у изузетним случајевима, када се ради о непланираним ситуацијама и догађајима који су условили одобравање средстава на такав начин. Сва остале грантове и трансфере требало би планирати у буџету институција, а њихову додјелу реализовати на транспарентан начин, уз утврђивање критеријума за додјелу и адекватне контроле намјенског трошења.
- 3.43. Препоручујемо Министарству комуникација и транспорта БиХ да хитно предузме све потребне активности како би Дирекција за цивилно ваздухопловство што прије почела остваривати приходе утврђене Законом.
- 3.44. С циљем рјешавања проблема праћења односно контроле наплате прихода неопходно је обезбиједити услове да све институције на ефикасан и поуздан начин могу извршити контролу наплате непореских прихода.
- 3.45. Потребно је ставити у употребу успостављене модуле и повезати нове модуле са ИСФУ-ом како би се добио интегрисан и свеобухватан систем финансијског управљања. Такође, потребно је успоставити нови систем плата и кадровске евиденције. Успостављању нових система треба да претходе адекватне анализе. Такође треба благовремено анализирати стварне потребе за лиценцама и након успостављања система вршити набавку већег дијела лиценци и почети их користити и одржавати у моменту када се нови информациони систем пушта у рад, с циљем смањења трошкова одржавања софтвера.
- 3.46. Сматрамо да Генерални секретаријат треба да покрене званичну иницијативу за испитивање могућности повезивање институција на систем е-влада путем мрежа у власништву институција БиХ. Сугеришемо да се размотри потреба и могућност формирања радне групе коју би чинили експерти из институција које користе ресурсе е-влада, како би се дали приједлози за побољшања и унаприједио постојећи систем.
- 3.47. Сматрамо да треба усвојити подзаконске акте, извршити акредитацију сертификационих тијела и омогућити процес електронског потписивања.

4) Збирни и појединачни закључци о разматраним ревизорским извјештајима

Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ је након разматрања ревизорских извјештаја наведених буџетских корисника:

- 1. једногласно прихватила 73 извјештаја о ревизији институција БиХ које је сачинила Канцеларија за ревизију институција БиХ и предлаже Дому народа њихово усвајање.**

Комисија за финансије и буџет предлаже Дому народа да донесе сљедеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Дом народа обавезује руководства 40 институција БиХ чије је финансијско пословање у 2015. години оцијењено ревизорским „позитивним мишљењем са истицањем предмета“ (Прилог 1 ових закључака) да предузму све потребне мјере из надлежности сваке институције појединачно, како би се избјегле даље последице појава на које је ревизија скренула пажњу при истицању предмета у „позитивном мишљењу“, а посебно да материјалност таквих налаза ревизије евентуално не прерасте у будуће квалификације у наредном извјештају ревизије.
2. Дом народа тражи од Савјета министара БиХ да посвети посебну пажњу јачању система интерних контрола с циљем повећања ефикасности финансијског пословања и поузданости финансијских извјештаја, те да се препоруке системског карактера цитиране у тачки 3. Системске мјере којима би се отклонили узроци понављања одређених ревизорских налаза по мишљењу Канцеларије за ревизију, у подтачкама од 3.1. до 3.47. овог извјештаја Комисије за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ о разматраним ревизорским извјештајима Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2015. годину, хитно размотре и да се приступи изради програма активности и мјера Савјета министара БиХ за реализовање системских препорука финансијске ревизије за 2015. годину, а с циљем превазилажења системских недостатака у пословању презентованих у ревизорском извјештају број: 01-16-1-2131/16 под називом Годишњи ревизорски извјештај за 2015. годину, те да се приступити предузимању мјера којим ће се спријечити понављање идентичних налаза ревизије у наредним извјештајима финансијске ревизије.
  - 2.1. Програм активности и мјера наведен у тачки 2. ових закључака потребно је јавно објавити најкасније до краја фебруара 2017. године на интернет страницама Савјета министара БиХ и Министарства финансија и трезора БиХ, те у истом року копију доставити Парламентарној скупштини БиХ.
  - 2.2. Потребно је да Савјет министара БиХ промптно приступи реализацији системских препорука презентованих у ревизорском извјештају број: 01-16-1-2131/16 под називом Годишњи ревизорски извјештај за 2015. годину, те Парламентарној скупштини БиХ достави, најкасније до 01. 03. 2017. године, Информацију о реализацији препорука из Извјештаја.

- 2.3. Задужује се Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ да протеком рока из подтачке 2.2. на шестомјесечном нивоу прати напредак у реализовању системских препорука и о томе редовно извјештава Дом народа.
3. Дом народа тражи од Савјета министара да најкасније до краја 2016. године размотри ревизорске извјештаје за 2015. годину од Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ, те да успостави одговарајући надзор над реализацијом ових закључака.
- 3.1. Дом народа тражи од Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ да свака институција засебно посвети посебну пажњу даљем јачању свог система интерних контрола с циљем повећања ефикасности финансијског пословања и поузданости финансијских извјештаја.
- 3.2. Дом народа тражи од Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ да свака институција приступи изради засебних програма активности и мјера за реализовање препорука финансијске ревизије за 2015. годину, с циљем превазилажења недостатака у пословању презентованих у ревизорском извјештају за 2015. годину, те приступи предузимању мјера којим ће се спријечити понављање идентичних налаза ревизије у наредним извјештајима финансијске ревизије.
- 3.3. Дом народа тражи да се шест засебних програма активности и мјера наведених у претходној подтачки 3.2. ових закључака јавно објави најкасније до краја фебруара 2017. године на интернет страницама сваке од наведених шест институција засебно, те да се копије тих програма до наведеног рока доставе Парламентарној скупштини БиХ.
- 3.4. Дом народа тражи да свака од наведених шест БиХ институција промптно приступи евиденцији предузетих активности и мјера за реализовање препорука презентованих у ревизорском извјештају за 2015. годину, те да Парламентарној скупштини БиХ доставе списак предузетих активности и мјера унесених у табеле из Прилога 2 ових закључака (свака институција посебно, према припадајућој табели), најкасније до 01. 03. 2017. године.

3.5. С циљем континуираног вршења парламентарног надзора, задужује се Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ да путем табела из Прилога 2 ових закључака и даље на шестомјесечном нивоу прати напредак у реализовању препорука ревизије Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ, и да о томе редовно извјештава Дом народа.

5) Надзор над реализацијом препорука Канцеларије и закључака Комисије усвојених у Дому народа

Након завршетка парламентарне процедуре по ревизорским извјештајима о финансијском пословању институција БиХ за 2015. годину, Комисија ће у сарадњи са Канцеларијом за ревизију институција БиХ и даље инсистирати на спровођењу надзора над реализацијом препорука Канцеларије за ревизију и одговарајућих закључака Комисије усвојених у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ. У том контексту, Комисија ће према одговарајућим одлукама приступити тематском разматрању појединих проблема на системском нивоу, те приступити другим активностима праћења реализације и јачања надзора сагласно Плану разматрања ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2015. годину, усвојеном на 21. сједници Комисије, одржаној 29. 08. 2016. године.

6) Достављање Извјештаја

Након што Дом народа усвоји Извјештај Комисије о разматраним ревизорским извјештајима Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2015. годину, потребно је Извјештај заједно са свим прилозима доставити Савјету министара БиХ, Предсједништву БиХ, Министарству финансија и трезора БиХ, Канцеларији за ревизију институција БиХ и институцијама које су добиле „мишљење с резервом“ и „мишљење с резервом са истицањем предмета“: Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Министарства одбране БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ.

На основу члана 113. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, за извјестиоца је именована Љиља Зовко, предсједавајућа Комисије.

Предсједавајућа
Комисије за финансије и буџет
Љиља Зовко